

ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСЫНЫҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ
«ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСЫНДА БІЛІМ БЕРУДІ
ДАМУДЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ» КМҚК

БЕКІТЕМІН

«Қарағанды облысында
білім беруді дамытудың
оқу - әдістемелік орталығы»
КМҚК директоры

Б. Абдикерова

«22» сәуірсәуі 2023 ж.

**«Eko-Bolashak»
ЭКОЛОГИЯЛЫҚ СЫНЫП ЖОБАСЫ**

ҚАРАҒАНДЫ, 2023

«Eko-Bolashak»

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ СЫНЫП ЖОБАСЫ

ҚҰРЫЛЫМЫ	МАЗМҰНЫ
Жоба атауы	«Eko-Bolashak» экологиялық сынып жобасы
Жоба үйлестірушісі	Абдикерова Бакиткул Химальдиновна, Қарағанды облысында білім беруді дамытудың оқу-әдістемелік орталығының директоры
Жобаны ұйымдастырушы	«Қарағанды облысында білім беруді дамытудың оқу-әдістемелік орталығы» КМҚК
Жобаны әзірлеуші шығармашылық топ	Каримбаева Айгуль Бигамбетовна, «Қосымша білім беру және тәрбие инициативаларын дамыту бөлімінің» әдіскері Казиева Ансаган Алпысбаевна, Қарағанды облысында білім беруді дамытудың оқу-әдістемелік орталығының қосымша білім беру және тәрбие бастамаларын дамыту бөлімінің меңгерушісі; Рахметова Салтанат Бейбитовна, «Қосымша білім беру және тәрбие инициативаларын дамыту бөлімінің» әдіскері
Жобаны дайындау және іске асыру туралы шешімді негіздеу күні	Желтоқсан 2023 жыл
Арнайы жобаның мақсатты аудиториясы	Педагогтер, ата-аналар, 5 сынып білім алушылар
Жобаның типтік ерекшеліктері	<ul style="list-style-type: none"> - жасалған өнімнің сипаты бойынша: ақпараттық-шығармашылық, экологиялық-танымдық; - қатысушылар саны бойынша: жеке, жұптық, топтық; - ұзақтығы бойынша: ұзақ мерзімді; - бейінділігі бойынша: экологиялық-әлеуметтік; - үйлестіру сипаты бойынша: ашық; - деңгейі бойынша: облыстық.
Жобаның өзектілігі	Қазіргі уақытта экологиялық білім әлемде де, біздің республикамызда да ерекше маңызға ие. Адам іс-әрекетінің әсерінен табиғатта жаһандық өзгерістер орын алады. Экологиялық апаттардың жаңа ошақтары пайда болуда, өсімдіктер мен жануарлардың көптеген түрлеріне қауіп төніп тұр. Неліктен адамдар табиғатқа, өздері тұратын әлемге деген жауапкершілікті сезінбейді? Неліктен олар гүлдерді жұлып, жануарларды ермек үшін өлтіреді? Неліктен

	<p>біздің арамызда иттерді азаптап, қорғансыз аң-құстарды қорлайтын адамдар көбейіп бара жатыр? Адам өзінің негізгі тәрбиесін отбасынан алады, бірақ, білім тұлғаның қалыптасуына үлкен әсер етеді.</p> <p>Сондықтан, осы жоба аясында қоршаған ортаға жанашырлықпен және жауапкершілікпен қарауды кеңінен дәріптеп, өскелең ұрпақты сол арқылы тәрбиелеу жолына бағыттау керек. Экологиялық білім беру бойынша осы жобаның Ережесін әзірлеуді жөн көрдік.</p>
Жобаның мақсаты	<p>Қоршаған ортаны қорғауды, табиғат ресурстарын үнемді пайдалануды, табиғатқа ұқыпты қарауды өзінің борышы санайтын экологиялық білімді жеке тұлға тәрбиелеу.</p>
Жобаның негізгі міндеттері	<ul style="list-style-type: none"> - білім алушылардың қоршаған ортаны экологиялық - эстетикалық қабылдауын дамыту, экологиялық сана негізінде құрылатын қоршаған ортаға ұқыпты қарауды қалыптастыру; - табиғаттың экологиялық жағдайын жақсарту үшін өзінің интеллектуалды және практикалық дағдыларын пайдалану қажеттілігін қалыптастыру; - табиғат құбылыстарының заңдылықтарын, жансыз және тірі табиғаттың бірлігін, табиғаттың, қоғам мен адамның өзара іс-қимылын зерделеу; - табиғатқа, табиғи мұраға ұқыптылықпен қарауға және табиғи ресурстарды үнемді әрі тиімді қолдануға және еңбекқорлыққа баулу.
Күтілетін нәтиже	<p>Білім алушылар білім алады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - адам мен табиғат арасындағы байланыс; - экологиялық жағдай, оның адамдардың өмірі мен денсаулығына әсері; - өз жеріндегі жойылып бара жатқан өсімдіктер мен жануарлар туралы. <p>Білім алушылар келесі дағдыларға ие болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - анықтамалық әдебиеттермен жұмыс жасайды; - табиғи құбылыстарды, сондай-ақ жергілікті фаунаның мекендеушілерін бақылайды; - құстарға арналған астаулар жасайды; - табиғаттағы дұрыс мінез-құлық; - нәтижелерін рәсімдеу және өз қызметінің қорытындысын шығарады; - тұратын үйін, ауласын, қаласын таза ұстайды, қоғамдық орынға және қоршаған ортаға

	<p>ұқыптылықпен қарайды;</p> <ul style="list-style-type: none"> - табиғатқа жанашыр және туған жердің қайталанбас ерекшелігін және оның бірегей болмысын таниды және адал еңбекті жоғары бағалайды.
Жобаны іске асыру тетіктері:	<p>Облыстық және мектептің әлеуметтік желілерінде ақпараттық насихаттау шараларын өткізу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Әлеуметтік желіде, экоаккаунттарда роликтер, челленджер, посттар жариялау; - БАҚ көздерінде экологиялық тәрбиеге қатысты іс-шараларды кеңінен насихаттау жұмыстарын жүргізу. - Экологиялық тәрбиеден көрініс беретін заманауи бейнероликтер, подкасттар, әлеуметтік желіде челленджер, мақалалар мен танымдық посттарды жүйелі жариялау; - Ұлттық құндылықтарға негізделген «Табиғат жаршысы» экологиялық-танымдық журналын жүйелі түрде тоқсан сайын шығару; - «Ұрпаққа аманат» жобасы арқылы экологиялық бағытта жұмыс атқарып жүрген эколог мамандармен кездесулер ұйымдастыру.
Жобаны насихаттау жұмыстары	<ul style="list-style-type: none"> - Әлеуметтік желіде экоаккаунттарды құру; - Экология тәрбиесіне арналған қозғалыстар, ұлттық құндылықты дәріптеп жүрген жандарды көпшілікке үлгі ретінде насихаттау; - «Ұрпаққа аманат» жобасы арқылы белгілі тұлғалармен кездесу ұйымдастыру; - Сабактан тыс уақытта табиғатқа жанашырлыққа баулып, өткізілген іс-шараларды насихаттау жұмыстарын жүргізу.
Жобада ұйымдастырылуы тиіс іс-шаралар	<ul style="list-style-type: none"> - Білім беру ұйымдарында экологиялық тәрбиені насихаттай отырып, дәстүрлі «Жасыл мекен» қозғалысын ұйымдастырып, өткізу; - «Қоқысқа екінші өмір бер!» қалдық заттардан қолөнер көрмелерін ұйымдастыру; - Экология апталығын өткізу; - Қалдықтарды табысқа айналдыру арқылы экологиялық көрме заттарын жасап, сату; - «Жасыл ел», «Қағаз қалдықтарын өткізіп, ағаштарды сақта!», «Эко-аула» акцияларын ұйымдастырып, белсене қатысу; - Ұлттық дәстүрлер мен ғұрыпқа негізделген өмірде табиғатты қорғау туралы білімді кеңейту мақсатында жұмбақ, жаңылтпаш, тыйым сөздер сайысын өткізу; - «Экологиялық із» интеллектуалды ойынын өткізу; - Білім алушыларды қоршаған ортаға жауапкершілік

	<p>пен еңбекқорлыққа баулу мақсатында «Экологиялық сенбілік», «Таза аула», «Жер – біздің үйіміз», «Таза қала өзіңнен басталады» сыныптан тыс іс- шараларын өткізу;</p> <p>«Асан қайғы- алғашқы эколог», «Табиғатты қорғау - болашаққа сеніммен қарау», «Таза ауа - денсаулықтың кепілі», «Судың да сұрауы бар», «Табиғат - Жер Ана» сынып сағаттары, танымдық зерттеулер мен бейнероликтер даярлау.</p>
<p>Жобаға енген пилоттық мектептер</p>	<p>Қарағанды облысының білім беру ұйымдары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қарағанды облысы білім басқармасы ММЛИ «Мұрагер» 2. Қарағанды қаласы, «Абай атындағы мектеп-гимназиясы» КММ 3. Қарағанды қаласы, «№45 гимназия» КММ 4. Қарағанды қаласы, «№68 Мартбек Мамыраев атындағы ЖББМ» КММ 5. Теміртау қаласы, «№16 ЖББМ» КММ 6. Теміртау қаласы, «№4 ЖББМ» КММ 7. Қарағанды облысы білім басқармасының «№8 арнайы мектеп - интернаты» КММ 8. Шахтинск қаласы, «№8 ЖББМ» КММ 9. Балқаш қаласы, «М.Русиков атындағы мектеп-интернат» КММ 10. Саран қаласы, «№6 НББМ» КММ 11. Ақтоғай ауданы, «Қызыларай ЖББМ» КММ 12. Абай ауданы, «Б.Момышұлы атындағы тірек мектебі» КММ 13. Шет ауданы, Ақжал кенті, «Ш.Батталова атындағы тірек мектебі» КММ 14. Осакаров ауданы, Молодежный кенті, «Қаныш Сәтбаев атындағы тірек мектебі» КММ 15. Бұқар жырау ауданы, «Белағаш орта мектебі» КММ 16. Бұқар жырау ауданы, «Токаревка тірек мектебі» КММ 17. Қарқаралы ауданы, «К.Смайлов атындағы тірек мектебі жанындағы интернат» КММ 18. Приозерск қаласы, «№1 ЖББМ» КММ 19. Нұра ауданы. «Рақым Асубаев атындағы ЖББМ» КММ 20. Балқаш қаласы, «Ә .Бөкейханов атындағы №15 мектеп-лицейі» КММ

Жобаны іске асыру кезендері

I. Дайындық кезеңі: желтоқсан 2023 жыл-қаңтар 2024 ж.

Жобаны жүзеге асыру шарттарын бағалау. Жобаны бағалау өлшем шарттарын әзірлеу.

1.1. «Eko-Volashak» экологиялық сынып жобасын әзірлеу, талқылау және бекіту.

1.2. Жобаны іске асыру бойынша іс – шаралар жоспарын әзірлеу, бекіту.

1.3. Жобаны жүзеге асыру мониторингін өткізу.

II. Қалыптастырушы кезең: ақпан – мамыр 2024 жыл, 2024-2025 оқу жылы.

Жобаны жүзеге асыру.

2.1. Білім алушыларға ұлттық құндылыққа негізделген экологиялық тәрбие берудің тиімді түрлері мен әдістерін таңдау.

2.2. Білім беру ұйымдарының ата-аналар комитеті мен қоғамдық ұйымдармен серіктестікті кеңейту, бірлескен жұмыстар жүргізу.

2.3. Білім беру ұйымдары «Eko-Volashak» экологиялық сынып жобасын жүзеге асыру жұмыстарының жүйелі түрде ұйымдастырылуын қамтамасыз ету, қадағалау.

2.4. Жобаны іске асыру мониторингін жүргізу, сараптамалық талдау жасау.

2.5. Жобаны жүзеге асыру бағытында іс-шаралар (дөңгелек үстел, вебинар, нетворкинг, шығармашылық кездесу кештері, тренингтер, шеберлік сыныптар және т.б.) өткізу.

III. Қорытынды кезең: 2025-2026 оқу жылы

Жобаны жүзеге асыру нәтижелерін талдау.

3.1. Жобаны жүзеге асыру нәтижелерінің сапалық және сандық талдауы.

3.2. Жобаны жүзеге асыру аясында жүйелі тәрбие жұмыстарын жүргізген білім беру ұйымдарына сараптамалық талдау жүргізу.

3.3. Жобаны жүзеге асыру аясында жеткен жетістіктерін талдау, одан әрі жұмыс істеу перспективаларын анықтау.

3.4. Жоба аясында өткізілген іс-шаралар бойынша әдістемелік өнімдер шығару.

**«Eko-Bolashak» экологиялық сынып жобасының
жұмыс жоспары**

№	Іс-шаралар	Мерзімі	Жауапты	Есеп беру нысаны
1.	«Eko-Bolashak» экологиялық сынып жобасын әзірлеу, құжаттарын дайындау	желтоқсан 2023ж.	Каримбаева А.Б.	жоба, құжаттар
2.	Жобаға қатысушы қала, аудандардағы білім беру ұйымдарын бекіту	2024 жыл, қаңтар	Каримбаева А.Б.	бұйрық
3.	Жобаның мақсат, міндеттері, іске асырылуы туралы, қатысушы мектептерді анықтау бойынша әдістемелік кабинет меңгерушілеріне, әдіскерлеріне арналған отырыс өткізу	қаңтар, 2024 ж.	Каримбаева А.Б.	әдістемелік күнде қарастырылған хаттама көшірмелері, презентация
4.	Жобаны жүзеге асыру бойынша бағдар беру семинарлар өткізу, шығармашылық топ құру	қаңтар – мамыр 2024 ж.	Каримбаева А.Б.	семинар, шығармашылық топ құрамын бекіту туралы бұйрық
5.	Жобаны жүзеге асыру бойынша іс-тәжірибе алмасу семинарларын өткізу	жыл бойы (жеке жоспар бойынша)	Каримбаева А.Б.	бағдарламалар, семинар материалдары
6.	Жобаны жүзеге асыру бағытында іс-шаралар (дөңгелек үстел, кездесу, шығармашылық кездесу кештері, тренингтер, шеберлік сабақтар және т.б.) өткізу.	жыл бойы	Каримбаева А.Б.	ақпараттық хат, бағдарлама, өткізу тәртібі т.б.
7.	Жобаға қатысушы мектептердің жоғары білім беру ұйымдарымен өзге де мекемелермен ынтымақтастық іс-қимыл жүйесін құру	жыл бойы	Каримбаева А.Б.	Қосымша білім беру ұйымдары
8.	Жобаның жүзеге асырылуы бойынша	қаңтар, сәуір	Каримбаева А.Б.	мақалалар (барлық

	облыстық ақпараттық құралдарда мақалалар жариялау	2024 ж.		аудандық ӘК, білім беру ұйымдары
9.	Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында «Еңбегі адал жас өрен» жобаны жүзеге асыруда «Келіңіздер, қалдықтарды табысқа айналдырайық!» тақырыбында экологиялық, еңбекке тәрбиелеуге негізделген жұмыстарды ұйымдастыру	қаңтар-2024 ж.	Шығармашылық топ	Құжаттар пакеті
10.	«Жасыл мектеп» экологиялық акциясын ұйымдастыру, экологиялық бағдар беру	наурыз, 2024 ж.	Бұқар жырау ауданы білім бөлімі	Бағдарлама, семинар материал
11.	Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында «Еңбегі адал жас өрен» жобасында атқарылған «Жасыл мекен» қозғалысының облыстық семинары	сәуір, 2024 ж.	экосынып жобасына кіретін білім беру ұйымдары	Семинар құжаттары
12.	Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында «Еңбегі адал жас өрен» жобасында «Жасыл мекен» қозғалысы бойынша мақалалар жариялау	оқу жылы ішінде	Экосынып жобасына кіретін білім беру ұйымдары мақалалар	Мақала
13.	Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында «Еңбегі адал жас өрен» жобасы бойынша атқарылған «Гүлденген бақ» сыныптан тыс іс-шаралары	мамыр, 2024 ж.	Экосынып жобасына кіретін білім беру ұйымдары	Құжаттар пакеті
14.	«Жобаны жүзеге асырылу барысы: атқарылған шара, жүргізілген іс-шараға білім беру ұйымдарының қатысу мониторингісі	мамыр 2024 ж.	Каримбаева А.Б, аудан, қала білім бөлімдері	жылдық мониторинг, аналитикалық анықтама
15.	«Еко-Volashak» экологиялық сынып жобасы бойынша	маусым, 2025 ж.	Каримбаева А.Б.	жылдық мониторинг, аналитикалық

	жүргізілген іс-шараға білім беру ұйымдарының қатысу мониторингісі.			анықтама
16.	Облыс көлемінде «Еко-Волашак» экологиялық сынып жобасының жұмыстарын қорытындылау мақсатында форум өткізу (жетістіктері, кемшіліктері және жою жолдары т.б.)	2026 ж., сәуір	Каримбаева А.Б. шығармашылық топ	қорытындылау, марапаттау
17.	Жоба жұмысының қорытындысын шығару	2026 ж., маусым	Каримбаева А.Б.	Қорытынды жасау. Жобаға қатысушыларды марапаттау